

המביא גט פרק ראשון גיטין

ג.

עין משפט נר מצוה

ח א מיי פ"ג מה' עדות
ה' ו סמג עשין קט
טו"ע ע"פ סמ"ט
ספ"ק לא כהנ"ס:

פסקי ר"ד (המשך)

באיסורין. פי' שהרי
האמינה תורה כל אחד
ואחד על הפרשת תרומה
ועל השמיטה וניקור הגיד
והחילוב: אימור דאמרין
ע"א נאמן באיסורין כגון
החילוב ספק של חלב ספק
של שומן דלא איתחוק
איסורא. פי' איסורא חליב
בחוק החתיכה גופה הכא
איתחוק איסורא פי'
איסורא דאי' והו' דבר
שבעררה ואין דבר
שבעררה פחות משנים. פי'
דיליך דבר דבר מממון
הכא כתיב כי מצא בה
ערות דבר וכתוב תחת על
פי שנים עדים יקום דבר
ומשכיל ושיחיה לא גמרין
מזה הדתם בירו לתקנם
לפיכך נאמן עליהן ע"א:
ומהורו בדין הוא דקיום
שטרות נמי לא ליבעי תרי
כ"ל דא"ל עדים
החתומים על השטר נעשה
כמי שנחקרה עדותן בב"ד
פי' וליוספא לא חישינן
דלא חייף אנוש לייפוי
ורבנן הוא דאצרכיה פי'
למישח למילתא משום (ס)
דאיכא דמשכח ליה כתוב
כגון שנכתב לשם בני עירו
ע"א דבאמן לעיל: ומשום
כיגורא אקילו בה רבנן.
הקילו להאמן ע"א לבדו:
האי קולא הוא האי חומרא
הוא. פי' דאי מצרכת לה
תרי למימר בפני נכתב לא
אתי בעל ומערער חד אתי
בעל ומערער ופסול ליה
ואיתא חד להדין חד ואוקי
איתא אחזקה: כיון
דאמר מר לקמן בשמעתין
כפני כמה יתנו לה ר'
ויוחנן ור' חנינא חד אמר
כפני ב' וחד אמר כפני ג'
מיעיקרא בקרבא ולא אתי
לאורועי אנפשיה. פי'
מתחלה הוא מדקדק
לקבלו מיד הבעל הנודע
מגרשה
ובשטרות נכתב ונתחם
הליכך הימנה רבנן כבי
תרי ובינן דאמר בפני נכתב
אוקינן גיטא וואי בעל
ולרבא דלא חישיש לאין
בקיאים לשמה וטעמא
הוא לפי שאין עדים
מצויין לקיימו לימא בפני
נתחם ותו לא בפני נכתב
למה לי. פירוש שמאחר
שהצרכיהו לומר בפני
נכתב שמי טעמא הוא
לפי שאין בקיאים לשמה
כרבה: ומיהו דלמא אתי
לאיחלופי בקיום שטרות
בעלמא בע"א. פי' אי הוה
אמר בפני נתחם ותו לא
הוה מוכחא מילתא
ולקיימו שטרות קאיתו
ומאן דהוה סבר כל שטרות
נמי מקיימו בהד דאמר
אני מכיר חתימתו משי'
אלא שטרות נכתב בפני
הדתם לא מסהדי אכתובה
דשטרות כ"א על החתימה:

אפילו נכתב לשמו פסול לגרש בו לר' מאיר כדלמרינן בריש כל הגט
(לקמן דף קד: ט) ככתב לגרש בו את הגדולה לא יגרש בו את הקטנה
וקאמר בגמ' קטנה הוא דלא מני מגרש הא גדולה מגרש מוקי לה^א כר'
אלעזר ולא כר"מ^ב משום דבעינן שהיא מוכיח מתוך עדי החתימה הי
מנייהו מגרשה ובסמך צע לזקוקיה

מתני' כר"מ ואפילו לרבי אלעזר ר' ריך
עדי מסירה שידעו שעשאו הבעל
שליח וליכא^א ואורי' דהא דלנרין רבנן
הכא היינו כדי שלא יערער הבעל
ויאמר שכתבו הסופר כדי להמלמד
והוא החסיה עליו עדים שהוא לא
היה צק לשמה: **האי קולא הוא**
חומרא הוא. בריש האשה רבה (יבמות
דף פס. ט) גבי מתוך חומרא שהחמרת
עליה צפוה דפריך לא לחמיר ולא
ליקל ומשני משום עיגונא אקילו זה
רבנן^ב לא שייך למיפך האי קולא הוא
חומרא הוא דאי מוכרת לה מתי וזכ
צעלה מותרת לחזור כדלמרינן התם
והשתא צדח תלך מזה ומזה דהתם
זימנין דלא אפשר לתקן כשלה ראה
אלא אחד שהיה מכיר שהוא צעלה
ואפילו היו שם הרבה מי יצאם ככאן
חד אתי בע"א מערער ופסי' י"ה.

יש לפרש דפסיל ליה ממש אע"ג
דלא מהימן וליכא אלף לעו בעלמא
מיפסל וא"ת אי"כ מאי ס"ד דמהני
צפני נכתב כיון דלכתי איכא לעו וי"ל
דס"ד דמהני דרוב פסמים לא יוציא
שיסבור שלא יאמינוהו ומיהו אי מפיק
ליה מיפסל ולמאי דס"ד הא דקמני
אס יש עליו עוררין יתקיים בחותמו
קאי נמי אהמביא גט ממדה"י ומשני
מידק דייק ולא אתי בעל לערער ואפי'
אס יערער לא יאמינוהו וליכא לעו
כלל ומיהו אין נראה לר"י לפרש כן
שיחא פסול משום לעו בעלמא כן
דקיס לן שהוא כשר ועוד מדלף מן
ברישא המביא גט ממדה"י אס יש עליו
עוררין וכו' דקמני כפסילא ונראה
לפרש ופסיל ליה היינו שיאמינוהו
ללעו^א אלף מ"מ הגט כשר:

אתי איחלופי בקיום שטרות
דעלמא. וא"ת כיון דלין ר' ריך
לומר צפני נכתב אלף משום איחלופי
אמאי פסיל בריש פ"ב (לקמן דף טו.)
צפני נכתב חליו אחרון טפי מחליו
ראשון וי"ל דבחליו ראשון יש בו ש
האיש והאשה והומן שהוא עיקר הגט
מינכר מילתא ולא אתי לאיחלופי:
הכא בפני. אלף ידעתי אין מועיל
וטעמא דכשאלמר צפ"ג
ונחתם דייק טפי דמער אנפשיה טובא

כשאלמר צפני נעשה הכל והוא לא ראה מכשאלמר ידעתי וא"ת ואמאי לא מהני ידעתי לרבה כמו לרבה על כרחך משום דלרבה הו' טעמא
משום לשמה ואכתי תיקשי רבה מ"ט לא אמר כרבה דמפ' טעמא משום קיום ויעיל ידעתי ור' ריך צפני נכתב דלא אתי לאיחלופי ואורי' דמכח
מתני' דברי' פ"ב (לקמן דף טו.) דקמני אחד אומר צפני נכתב ושנים אומרים צפנינו נחתם כשר משמע ליה לרבה לידענו לא מהני^א: **אמר** **בי**
אמרי ידענו מי לא מהימני. פי' בקונטרס הואיל ולדידיה טעמא משום קיומא מה לי צפני ומה לי יודע אני^ב משמע שרצה לומר דשליח
מהימן כי אמר יודע אני וזהו דנקט כי אמרי ידענו לשון רבים ולא אמר כי אמר ידעתי משום דאלוהין דעלמא קאי ולעיל לא בעי למימר
ידעתי איכא צייניהו דלא בעי למינקט אלף הנהו דלמר ר' ריך ולמר לא ר' ריך^א אלף תימה הוא דצדק דוכתי נקט לרבה צפני נחתם ליה דוקא
ועוד אי צדח נמי מהני ידעתי היכי קאמר רבא צפ"ב (לקמן דף טו.) ואפילו הוא ואמר מעדין על חתימת עד שני בפני^ב דאי לא הוה אלף
האי שליח דמכיר שמי חתימות הוה כשר והשתא משום דבא אחד מהשוק לסייעו בחתימת שני יפסל אע"ג דבקונטרס פי' התם דהיינו הא דפריך
ליה רב אשי מי איכא מידי דאילו מסיק איהו לכולי דיבורא כשר^א וכו' מ"מ אין סברא כלל שהיה רבא טועה צדק ונראה לידעתי לא מהני
אפילו לרבה עד שיאמר צפ"ג ונחתם משום דדייק טפי כדפירשנו והכי מפרש ר' משולם אטו כי אמרי ידענו שנים מעלמא שקיימו גט זה מי
לא מהימני והואיל ומהני בזה קיום דמהני בשאר שטרות^א אתי לאיחלופי^א: **כיון דאי' אמרי ידענו בו.** וקושיא דאשה ובעל דבר לא חש
למתך דלא שכיח דמיימי גיטא וכו' מיימי עד כשר אתי לאיחלופי:

מאן האי תנא דבעי בתיבה לשמה ובעי חתימה לשמה. וא"ת למאי דמסקינן דרבה אית ליה דרבה^א נוקי מתני' כרבי אלעזר והו' צפני
נכתב משום לשמה וצפני נחתם משום שאין עדים מצויין לקיימו ולתקן לומר דכולה הן סוגיא וגם רב אשי^ב דלמר לקמן ר' יהודה היא
איירי למאי דס"ד מעיקרא וי"ל דרבה אף לפי המסקנא צפני חתימה לשמה וכו' לידענו לא מהני לפי המסקנא תיקשי רבה מ"ט
לא אמר כרבה וליכא למימר הא דלא מהני ידענו היינו משום איחלופי דהא כיון דלר' ריך צפני נכתב משום לשמה לא אתי לאיחלופי^א:

משום עיגונא אקילו זה. להימניה לשליח: **האי קולא היא.** בתמיה:
דאי מוכרס חרי. למימר לשמה תו לא מני בעל לערער השתא אתי
ומערער ואוקי חד לצדדי חד: **כיון דאמר מר.** לקמן (דף ה: ט) **צפני**
כמה נוסנו. שליח זה לאשתו ואומר צפניהם צפני נכתב צפני שנים
וכו': **מעיקרא מידק דייק.** השליח
כשמקבלו מיד הבעל ויודע על צדקו
מגרשה ולא יבא ויערער עוד ואי נמי
עורר אינו נאמן דודאי דק צמילתא
שפיר: **נעשה נמי שנחקרה עדותן**
צ"ד. דלא חייף איניש ליופוי: אסי
למיימיה. דלא יאמר כולהו. ואמרינן
לקמן (סס) כל המשנה מוטבע שטבעו
חכמים צגיטין הולד ממור: **הא**
מתא. מיבות כגון צפני נכתב לשמה:
גיו. דזימנין דלא אמר אלף צפני
נכתב: **הא מפרס.** כגון צפני
נכתב: לא גיו. וממילא שייטין ליה
אי נכתב לשמה ואמר אין אי נמי סתמא
(לשמה) קא מסהדי. ומיהו צפ"ג

צפני נחתם אלצרכיה דכתיבה וחתמה
וענין לשמה וכיון דכל חד מילתא
צפני נפשה היא לא גיו: **הא דטעמא**
משום קיום הוא הוא צפני נכתב למה
לי: **ורבא דיון הוא.** דלא צעני למימר
נכתב: **אלף.** משום הכי אלצרכיה:
דא"כ. דלא אמר נכתב: אסי לאיחלופי
כו'. דמוכחא מילתא דלקיימי אתי
ומאן דהו' סבר כל שטרות נמי צדח
מקיימי אי אתי חד סהלא ואמר מכיר
אני ככתב ידי העדים: **הס.** גבי
קיום שטרות יודעים אנו שזה כתב
העדים הוא דקאמרי: **הכא צפני**
קאמר. ואלא קא מוכחא מילתא: **הכא**
אשה מהימנא. אס היצאה גט
לחזירתה ואמרה צפ"ג מהימנא כדתנן
צפ"ב (לקמן דף קג:) אף הגשים שאינן
נאמנות לומר מת צעליהן כו': בעל
דבר. אותו שמוציא השטר והשטר
שלו: **הכא בעל דבר מהימן.** האשה
עלמה מציאה את גיטה ממדה"י צבורת
שלימות כגון דלמר לה צעלה אל
מתגרשי בו אלף צד"ב וצדכד שתתא
ריכה לומר צפ"ג וצפני נחתם וכו'
צפ"ב (סס): **אטו הכא כי אמר יודע**
אני מן מהימן. הואיל ולדידיה
טעמא משום קיומא הוא אי אמר יודע
אני בחתימת ידי העדים מי לא
מהימן דמה לי צפני מה לי יודע אני
וכיון דהכי הוא אי לאו דלנרין
נמי אכתיבה דמיהו היכר בין
גיטין לשטרות אתי לאיחלופי צקיום
שטרות דעלמא לקיימניהו צד
אחד: **מאן האי תנא.** דממתינן:
אי

היו לו שתי נשים
ושמותיהן שוין. שפ"ב.
ב. בעי מסירה. שפ"ב.
ג. דאמר עדי החתימה
כתי אפי' גדולה לא מצי
לגרש. תוס' הר"ס.
ד. ולר' אלעזר בעינן
שיהא מוכיח לעדי מסירה
הי מיהו מגרש כמו לר'
בעי חתימה. דלקמן בפ'
הבא אוק' מתני' דבי'
ששלחו ב' גיטין נותן
שתיהן לזו ושתיהן לזו
מוקי לה בגמ' דרבי כר'
אלעזר דהא לא ידעי עדי
מסירה הבו מנייהו
מגרשה ואפי' שהשליח
אומר בעלה של זו עשני
שליח כיון דאין כגון
הוכחה לעדי מסירה. תוס'
הר"ס ועי' הר"ס
שכתי לישב דעת רוב'
נאפסס שנים. ה. לא מצי
מתוך כך לבן של אבי'
נוקח והמנה מלגשא.
ו. בחתימה.
אפי' בשנים. אלא בעינן
נמי חתימה לשמה ולהכי
לא מתני' ידענו. תוס'
הר"ס. ו. ולא הייש רבא
לשעמא דרייק. תוס'
כשאומר שרעה. תוס'
הר"ס. ח. אבל בלשון
שמועיל למר. ולמר את'
מועיל. בהא לא איירי. תוס'
הר"ס. ט. ונאה דותן
לקמן בפני נכתב כלו
ובפני נחתם דצ"י. שפ"ב.
ואמר רבא עלה. שפ"ב.
י. מ"ט. אתי לאיחלופי
בקיום שטרות דעלמא.
וקא נפיק בני ריבנא
דממונא אפואם דחד
סהדא.
יא. והשתא איכא חד
הדייה. פסול. שפ"ב.
יב. כי אמר נמי עד אחד
בפני נחתם. תוס' הר"ס.
יג. בשאר שטרות. תוס'
הר"ס. יד. דאין עדים
מצויין לקיימו. תוס'
הר"ס. טו. דבתתא הוא
ודאי שפיר הוה ידע
מסקנא דשמעתא דרבה
פיקא ליה דרבה ואמאי
דחיק.
טז. והשתא ניתא דכולה
אלף סוגיא שייכא למימר
אפי' לפי. מסקנא
דשמעתין. תוס' הר"ס.

הואיל ומהני בזה קיום דמהני בשאר שטרות^א אתי לאיחלופי^א:
מתוך דלא שכיח דמיימי גיטא וכו' מיימי עד כשר אתי לאיחלופי:
מאן האי תנא דבעי בתיבה לשמה ובעי חתימה לשמה. וא"ת למאי דמסקינן דרבה אית ליה דרבה^א נוקי מתני' כרבי אלעזר והו' צפני
נכתב משום לשמה וצפני נחתם משום שאין עדים מצויין לקיימו ולתקן לומר דכולה הן סוגיא וגם רב אשי^ב דלמר לקמן ר' יהודה היא
איירי למאי דס"ד מעיקרא וי"ל דרבה אף לפי המסקנא צפני חתימה לשמה וכו' לידענו לא מהני לפי המסקנא תיקשי רבה מ"ט
לא אמר כרבה וליכא למימר הא דלא מהני ידענו היינו משום איחלופי דהא כיון דלר' ריך צפני נכתב משום לשמה לא אתי לאיחלופי^א:

פסקי ר"ד
אולא כותיה: ולרבה דאמר
לפי שאין עדים מצויין
לקיימו ליבעי תרי מיידי
דהוה אקיום שטרות
דעלמא: ע"א נאמן